

Het Centrum voor Genetische Bronnen Nederland (CGN) lanceerde het plan om via crowdfunding € 150.000 bij elkaar te vergaren voor een vervolgonderzoek naar essentaksterfte. De eerste geluiden vanuit politiek en sector zijn sceptisch. Hoe staan de boomkwekers in de hele crowdfunding-discussie? Boom in Business deed een belondje.

Auteur: Ruud Jacobs

Weinig enthousiasme voor crowdfunding

Harm Horlings: 'Geluiden zoals die nu vanuit de sector komen over weinig tot geen deelname van boomkwekers, vind ik onverstandig'

Crowdfunding om geld voor onderzoek bij elkaar te krijgen – in eerste instantie lijkt het initiatief weinig enthousiasme los te maken, noch bij de overheid, noch in de sector. Tweede Kamerlid Jaco Geurts, die op 24 oktober schriftelijke Kamervragen over de aanpak van essentaksterfte stelde, heeft zo zijn bedenkingen bij de financieringsoproep en de verwachtingen die er zijn met betrekking tot medefinanciering van het onderzoek door de overheid. Het feit dat het onderzoek alleen door de financiers gebruikt kan worden, vormt daarvoor naar zijn mening een belemmering. Geurts: 'Er komt alleen overheidsgeld als iedereen van de kennis gebruik kan maken.' Ook de LTO-Cultuurgroep-voorzitters Jan van Leeuwen en Bart Faassen lieten meteen van zich horen en verwachten geen bijdrages van hun leden. Volgens Van Leeuwen hebben de laanboomkwekers via het Productschap Tuinbouw al behoorlijk in het essenonderzoek geïnvesteerd en zijn nu andere belanghebbenden aan zet. Ook Faassen verwacht dat er geen bijdrage komt van de kwekers uit de bos- en haagplantsoenteelt, omdat zij zich niet zo druk maken over essentak-

sterfte en zelf met een groter probleem worstelen: onkruidbestrijding. Omdat de zaailingenteelt meer en meer naar het buitenland vertrekt, voelen kwekers zich volgens Faassen steeds minder betrokken bij het onderzoek naar essentaksterfte. Harm Horlings, directeur van boomkwekerij M. van den Oever in Haaren, houdt de sector in deze discussie graag wel even een spiegel voor. 'Wat betreft het initiatief van crowdfunding kun je ook stellen: jammer dat het nu op deze manier moet! Als sector waren we immers gezegend met een collectief systeem, maar door toedoen van de sector zelf en ook van de politiek is alles wat collectief voorhanden was komen te vervallen. Nu is het iets waar bedrijven op vrijwillige basis aan deel kunnen of moeten nemen. Ik heb het concrete voorstel nog niet gezien. Maar in principe zijn wij bereid om daaraan deel te nemen, want ook wij hebben baat bij de uitkomsten van dit onderzoek. Het ministerie van EZ neemt een aantal taken van het PT over en de sector heeft er belang bij om ook andere partijen bij dit onderzoek te betrekken. We zullen het samen moeten doen.' Over de eerste signalen die vanuit

de sector zijn verspreid, is Horlings uiterst kritisch. 'Geluiden zoals die nu vanuit de sector komen over weinig tot geen deelname van boomkwekers, vind ik onverstandig. Ook als het de bedoeling is om de overheid in dezen de bal toe te spelen. Dit is in mijn ogen niet de goede insteek. Het is een gedeeld belang en je moet dus samen deze handschoenen oppakken. Belangrijk is dat we samen onderzoeken wat de oorsprong van essentaksterfte is en wat de gevolgen zijn.'

Collega Kees van Iersel, directeur van Boomkwekerij Udenhout, ziet wel iets in het gezamenlijk spekken van de onderzoekspot, maar houdt een slag om de arm. 'We staan positief tegenover het initiatief van crowdfunding, tenminste als we niet de enige zijn en er ook een goed plan tegenover staat.' Voor Toon Ebben, directeur van Boomkwekerij Ebben, is het nog lang geen uitgemaakte zaak dat alleen de boomkwekerij in de buidel moet tasten. 'Wat betreft verder onderzoek vind ik dat wij er als kweker minder voordeel van hebben. Door het wegvallen van financiering hebben de onderzoeksinstituten

Bert Faassen

een probleem en die moeten natuurlijk wat te doen hebben. Gebruikers en beheerders moeten het onderzoek betalen, dus de overheid. Maar doe wel in Europees verband onderzoek. Dat is beter dan overal tegelijk met onderzoeken bezig te zijn.'

Jan de Vries, directeur van Boomkwekerij Boot & Co, wil meer tijd voor overleg. 'Ik weet nog niet of we aan het voorstel van crowdfunding gehoor geven; daarvoor is de afweging nog niet voldoende gemaakt. Ik wil eerst nog een keer binnen Anthos bespreken of het individueel dan wel vanuit de belangenvereniging moet gaan gebeuren. Als er geen collectieve deelname komt, dan bestaat het gevaar op freeriders. Toen het Productschap Tuinbouw er nog was, kwam dit soort zaken alleen op het bordje van de boomkwekers terecht; nu er geen collectief geld meer is, kun je ook kijken naar andere partijen. Crowdfunding kan voldoende geld opleveren, maar dat is wel afhankelijk van het aantal andere partijen dat deelneemt. Denk aan de VNG, Staatsbosbeheer, de Waddenfederatie, Stichting Bos en Hout, Natuurmonumenten en daar passen ook Anthos en LTO akkerbouw bij. Wie zich aangesproken voelt, kan deelnemen. Je krijgt er ook wat voor terug.' Ook Cees van Casteren, manager productie & logistiek bij Van den Berk Boomkwekerijen, ziet een belangrijke financieringsrol weggelegd voor derden. 'Of wij gehoor gaan geven aan de oproep tot crowdfunding? Nee, dat denk ik niet. Dit kan de boomkwekerij niet alleen dragen. Het is hetzelfde als met de kastanjebloedingsziekte. Als in het dorp de

Jacco Geurts

kastanjes gewoon blijven staan en er wordt niks aan gedaan, dan blijft het dweilen met de kraan open. Dat geldt ook voor de essen. Wij houden alles netjes schoon en dan komt de besmetting van buiten. De es is een belangrijke teelt voor het openbaar groen.'

Waar anderen nog wikken en wegen, juicht Henk Mauritz, directeur van Combinatie Mauritz Boomkwekerijen, het geopperde financieringsplan van harte toe. 'Het idee van crowdfunding is zeker goed. Goed onderzoek is altijd prima en dat moet er ook komen, maar wel met een oproep aan alle kwekers. Het is in ieders belang, en ik heb een hekel aan freeriders. Maar voordat ze één euro van me krijgen, moet ik wel weten wat ze gaan doen.'

In het hoge noorden tenslotte – Winschoten om precies te zijn – heeft boomkweker Jan Kloosterhuis een uitgesproken mening over crowdfunding. 'Beetje lachwekkend dat plan, daar trapt toch niemand in. Als je hieraan meedoet gaan die grappenmakers nog meer andere ziektes opsporen en dan moet je daar ook weer voor gaan betalen. Dan wordt er weer over gepubliceerd en gaan buitenlandse overheden de grenzen nog meer dichtgooien. Dit kost de sector miljoenen, zo ligt de handel naar Engeland en Ierland nu al volledig plat. Tot het voorjaar 2012 gingen er jaarlijks nog honderdduizenden *Fraxinus excelsior* die kant op.'

Jan van Leeuwen

Stuur of twitter dit artikel door!

Scan of ga naar:

<http://www.boomzorg.nl/artikel.asp?id=19-4283>

Crowdfunding, een alternatieve manier om een project te financieren, verloopt zonder financiële intermediairs, maar zorgt voor direct contact tussen investeerders en ondernemers. Om kapitaal voor een project te verwerven, biedt de ondernemer het project aan op een platform op internet en vermeldt het benodigde bedrag erbij. Iedereen kan op deze wijze via de website investeren. Het idee erachter: veel particulieren met een klein bedrag financieren met elkaar een volledig project. Dit in tegenstelling tot bankkredieten en grootinvesteerders, waarbij slechts één of enkele investeerders een groot bedrag inbrengen. Alle kleine investeerders met elkaar noemt men the crowd, het Engelse woord voor mensenmassa. Op sommige crowdfunding-websites gaat het geïnvesteerde geld niet direct naar het project; de ondernemer ontvangt het geld pas als (ten minste) 100% van het bedrag binnen is. Indien deze 100% niet wordt behaald, krijgen de investeerders hun geld terug of worden toegezegde investeringen niet geïncasseerd.

Bron: Wikipedia